45ste jaar. — Nr 108. Zaterdag 10 September 1898.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement:

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: **1** fr. enp drukregel.

TONGEREN, DEN 10 SEPTEMBER 1898.

Van alles wat.

Men maakt geen politiek meer in België. Indien, naar het zeggen der jagers, het wild dit jaar op den buiten zeldzaam is, zullen de gazetschrijvers u zeggen dat het nieuws een nog zeldzamer wild is.

De algemeene aandacht is dus ook meer en meer gevestigd op het buitenland en vooral op de zaak Dreyfus, waarbij men van de eene verrassing in de andere valt, van 't een schandaal in het andere.

Hoewel uitsluitelijk het fransche leger in 't spel is bij deze droevige zaak, is de indruk verre van gunstig voor het militarism in 't algemeen.

Omdat een officier, die een post van vertrouwen bekleedt, zijne oversten en zijn gouvernement bedrogen heeft door het fabrikeeren van een valsch document; omdat die officier, verplicht zijn misdrijf te bekennen, zich in de gevangenis gezelfmoord heeft, zou het voorzeker onrechtveerdig zijn te besluiten dat de fransche staf veel dergelijk schurftige schapen telt.

Maar wat het geval van kolonel Henry erg maakt, wat het publiek tot droevige overwegingen aanzet is vooral dat deze officier slechts het schuldig werktuig is geweest van rond hem veel verspreide veroordeelen en namelijk van dat blind chauvinism, hetwelk al te veel militairen verwarren met de eer.

Voor hen is er niet alleen niets boven het leger, maar er is zelfs niets anders dan het leger, en daardoor verstaan zij eene grenzelooze macht, die niemand rekening heeft te geven.

Welnu, God weet aan hoeveel dwalingen de militaire overheid onderworpen is, aan welke zij alles willen opofferen, voor welke alles moet wijken, alsof zij onfaalbaar waren.

Terwijl de christene soldaat zich met eerbied neerbuigt voor de goddelijke wet, die verbiedt zichzelven recht te doen, hebben wij dikwijls zeer hooggeplaatste officieren hunne onderhoorigen zien verplichten, in tweegevecht te gaan.

En wordt er in deze droevige Dreyfuszaak niet verteld, dat een der officieren, die den van verraad beschuldigden kapitein moest ondervragen, hem had aangeraden zich te dooden, ten einde het groot schandaal te vermijden?

Zegt men ook niet dat kolonel Henry, toen hij zich zelfmoordde, enkel heeft toegegeven aan de opstokingen, die hem in zijne gevangenis zelf zijn aangebracht van wege zijne oversten?

Dergelijke feiten werpen een droevig licht op de afwezigheid van zedelijkheidszin, die in zekere militaire kringen heerscht.

Men moet zich natuurlijk niet overhaasten in het maken van besluitselen, maar de typen, die wij reeds zich zagen bewegen rond den krijgsraad, die Dreyfus veroordeelde, geven aan de zaak zelve een bijzonder karakter, dat veel mistrouwen verwekt en misschien spoedig de strengste kritiek zal rechtveerdigen.

* *

Ziehier de cijfers in verscheidene landen bereikt door de budgetten van oorlog en zeewezen:

Duitschland: 877,759,843 fr.; België: 48,406,375 fr.; Oostenrijk: 364,942,705 fr.; Spanje: 163,659,322 fr.; Denemarken: 17,246,477 fr.; Groot Bretagne, *een milliard elf millioen*; Frankrijk: 880,718,570 fr.; Grickenland; 16,345,312 fr.; Italië: 337,742,929 fr.; Nederland: 78,624,786 fr.; Portugal: 444,684,295 fr.; Roemanie: 44,470,335 fr.; Rusland: 1,377,128,676 fr.; Servië: 14,115,391 fr.; Zweden en Noorwegen: 45,303,700 fr.; Zwitserland: 23,200,840 fr. en Turkye: 115,825,838 fr.

't Zij de globale som van meer dan zes milliards 700 millioen, niets dan voor Europa... en in vredes voorwaarden.

Geld genoeg om jaarlijks meer dan 5 millioen familiën gelukkig te maken.

Gelukkiglijk heeft de Czaar van Rusland eene uitnoodiging tot al de landen gezonden om hun te vragen zich te willen vereenigen om een einde te stellen aan dezen toestand die jaarlijks zooveel kost aan geld en mannen.

Deze vergadering zal volgens alle waarschijnlijkheid gehouden worden te Brussel onder het voorzitterschap van Leopold II.

* *

In diplomatische kringen weet men niet uit welke bron de tijding is gekomen, volgens welke Brussel zou gekozen zijn als de zetel van de ontwapingsconferentie, voorgesteld door den keizer van Rusland.

Maar men aanziet de aanduiding van Brussel in 't geheel niet als onmogelijk of onwaarschijnlijk. Door zijne onzijdigheid zelf is België geheel aangeduid voor dien rol, en het heeft het voorrecht, goed gezien te zijn door alle mogendheden.

Tot hiertoe zijn de twee meest aanmoedigende bytredingen, die het voorstel van den Czaar hebben ontvangen, die van den Paus en van den keizer van Duitschland.

Frankrijk daarentegen is het weinig genegen, omdat het vreest zijne denkbeelden van revanche te moeten opgeven. Dit gaat zoo verre dat sommige fransche chauvins Rusland beschuldigen, het eene kwade poets te hebben gebakken.

* *

De italiaansche minister-voorzitter, M. De Pelloux, is bezig met het maken eener kieswet. Hij heeft inlichtingen gevraagd over het stelsel, in België in voege en men zegt dat hij niet ongenegen zou zijn, ons het meervoudig stemrecht te ontleenen, om het stelsel der « bekwaamheden » te vervangen, dat over de Alpen in zwang is, en er zeer slechte uitslagen oplevert.

Een minister van koning Humbert die bij ons na te volgen voorbeelden vindt: wie ziet niet in dat ons katholiek België door dit enkel feit gewroken wordt over het misprijzen, dat het anti-pauselijk en revolutionnair Italië er voor aan den dag legde!

Godsdienst bron der plicht.

Welke is die geheimzinnige stem, die aan den behoeftige zegt in stilzwijgendheid en zonder morren zijn lastig zwoegen te volbrengen; aan den rijken zich aan de streelingen der pracht te ontrukken en zich voor den evenmensch te slachtofferen; die aan anderen zegt hun vaderland en hunne familie te verlaten om in vreemde gewesten de wilden te gaan beschaven en wellicht den martelddood te sterven, terwijl de wereld hen als dwazen zal aanzien? — Welke is die geheimzinnige stem, die aan de geleerden zegt drooge en bijna onoplosbare vraagstukken uit te putten?

De stem der plicht, de stem van het eergevoel, zegt de wereld, en eens dit antwoord gegeven, zoekt niemand meer om aan de gestelde vraag eene betere oplossing te geven. Het is immers zoo gemakkelijk altijd te zijner beschikking een woord te hebben, dat de verantwoordelijkheid draagt en een verder onderzoek verbiedt of wel vreest.

Zie dien mensch: hij heeft de zoo moeilijke taak op zich genomen de kleine kinderen te onderwijzen; hij is zonder fortuin en heeft geene toekomst die hem tegenlacht. En gij durft hem nochtans toeroepen: « Heb moed, mijn vriend! volbreng uwen plicht en wees de eer gehoorzaam. »

Hebt gij dan aan dien mensch niets anders te zeggen!

Die brave werkman slijt zijne dagen en nachten in afmattend werk; honger, koude, elleende komen in zijne hoorstede eene plaats nemen en rondom hem ziet hij rijkdom woekeren, de vermaken zich vermenigvuldigen. En gij kunt hem slechts toeroepen: « Heb moed, denk aan plicht en eer!

Nu, zijt gij ziet ten innigste overtuigd dat die ijdele woorden maar eene bittere spotternij bevatten en dat gij iets anders hebben moet om het hart in de borst te doen kloppen? Zoo niet, wat anders heeft de ongelukkige in de wereld te zien dan uitbuiting, en waarom zou hij zijn aandeel niet eischen of zich op wraak bereiden?

— De werkman met petrool, de socialistische onderwijzers, ziedaar wat er natuurlijk uit die drooge woordenkramerijen volgen moet.

Neen, het is met geene woorden dat men de zelfopoffering zonder de welke de wereld niet kan bestaan, kan te weeg brengen. Er moet iets machtiger zijn om aan diergelijke opwellingen en aan de inblazingen der wanhoop stilzwijgendheid op te leggen, er moet iets zijn dat het verstand verlicht, de rede voldoet, het hart met geestdrift medesleept.

En dat alleen kan de Godsdienst.

De Godsdienst is slechts onverdragelijk aan dezen die willen leven om ongestoord te genieten; en daar eenieder eene samenleving naar zijne gelijkenis zou begeeren, eene maatschappij in volle overeenkomst met zijne persoonlijke neigingen, zoo is het gemakkelijk te begrijpen waarom er velen den Godsdienst uit het maatschappelijk wetboek willen schrabben, tot nadeel van alwie in den Godsdienst alleen sterkte en troost vinden kan. Maar schaft gij den godsdienst af, zoo neemt gij ook de plicht weg en met eens alles wat hier op aarde uitdrukking van gezag en van den eerbied is: familie, eigendommen, wetten, openbare macht, magistraten en priesters.

Indien gij het bestaan van God en uwe ziel, met al hetgene er uit voortvloeit, loochent, te weten: het toekomende leven, het loon en de straf, dan werpt gij de plicht van haren voetzuil en de waarde is onvermijdelijk.

Er zullen, wel is waar, hier of daar nog daden van eer en van praktische deugden zijn, maar deze daadzaak zelve bewijst alleenlijk dat de kristelijke deugd in het diepste der zielen blijft voortleven, daar zelfs waar haar naam door de dwaalleer tot misbruik dient; dat bewijst alleen dat de Godsdienst eene noodwendigheid is van het menschdom, en de krist-lijke deugd zelfs aan de woeste onbeschaafdheid wederstaat, ja, dat bewijst hoe gevaarlijk de leering is der liberalen, die onder den dekmantel van liefdadigheid, rechtveerdigheid, vrijheid en vooruitgang, niets anders betrachten dan in alle harten den Godsdienst te versmachten, die alleen de bron van alle plicht is.

Landbouw.

VROEGE ZWEEDSCHE INCARNAATKLAVER.

Dit peulgewas is een uitmuntend voeder dat door het vee zeer gaarne geëten wordt. Daar zij zeer vroeg is, maakt de vroege Zweedsche incarnaatklaver, die hare opbreengst in het begin der lente levert, als voederplant eene kostbare hulpbron uit op een tijdstip van het jaar, waarop de schaarschheid aan voedsel voor het vee zich het sterkst doet gevoelen. Niet alleenlijk levert deze plant hare opbreengst in een oogenblik waarop het voeder begint te ontbreken, maar zij bezit nog het groot voordeel den Landbouwer in staat te stellen, eenige weken vroeger het droog voeder van den winter door groen voeder te vervangen. Daarenboven is de incarnaatklaver eene der voederplanten, wier teelt het minst kost, en die, den grond slechts bestaande gedurende den herfst, den winter en in het begin van de lente, in niets schaadt aan de geregelde oprolging onzer teelten. Te meer, indien de teelt der incarnaatklaver geschiedt met de toepassing van scheikundige mestes (zoals 300 à 600 kg. metaalsalakken, per hectare, te gebruiken voor de zaaiing, vergezeld van eene gelijke hoeveelheid kainiet of carnalliet indien de grond aran is aan potasch, en daarenboven 200 kg. pleister uitgestrooid op het einde van den winter) vervult dit peulgewas volledig de rol van verbeteringsplant, en dit, zoowel door de organische overblijfsels die het in den grond laat, als door hunne rijkheid aan stikstof geput ten koste van den dampkring.

Dit peulgewas is geenszins moeilijk ten opzichte van den aard des gronds. Echter vreest het de kalkgronden, de weinig doordringbare bodems die onderhevig zijn aan eene bovenmatige vochtigheid tijdens den herfst en den winter, evenals de landerijen die buitengewoonlijk zwellen door de werking van den vorst. In landen van die laatste soort, vergaan vele planten door ontbloting der bovenwortels, welke zich voordoet op het oogenblik van den dooi, en welke den oogst doet mislukken.

Het is in de gronden van middelmatige vastheid van samenhang, die doordringbaar en diep zijn, dat de incarnaatklaver zijne aanzienlijkste opbrengsten levert. In het algemeen lukt hij goed in landen waar tarwe of rogge goed gedijt. De zaaiing geschiedt tot half September. De hoeveelheid zaad, per hectare te gebruiken, verschilt van 25 tot 30 kg. Er valt op te merken dat de incarnaatklaver de losse gronden vreest. Opdat dit peulgewas goed gedije, moet de grond goed vastgelegd wezen. Het is volstrekt noodig geene bezaaiing te doen dan in overlaag omgeploegden, goed vastgelegden grond, of in stoppelgronden welke enkel geëgd zijn geworden. Men vergete daarbij niet dat de vastlegging van den grond eene onmisbare voorwaarde is tot het welgelukken. Het is ook aan te bevelen, ten einde de spordige ontkieming van het zaad te bevorderen, de bezaaiing alleenlijk te doen wanneer het geregend heeft of wanneer er regen te verwachten is.

Het zaad wordt lichtjes ondergeëgd of enkel in den grond gedrukt met de rol.

De oogst begint gewoonlijk in de eerste dagen van Mei. Het is aan te bevelen den oogst te beginnen voor den bloei, want zoohaast de incarnaatklaver in bloei is, verhardt en verstekt zij.

De middelmatige opbrengst van de vroege Zweedsche incarnaatklaver kan geschat worden op 20,000 kg. groen voeder, per hectare.

VAN DEN BERCK,
Landbouw-Ingenieur.

* *

De muilplaag in het Luiksche.

Hoewel de ziekte zich onder betrekkelijk zachte vormen vertoont, wordt zij door de overgroote uitbreiding die zij neemt, eene ware ramp.

In de provincie Luik zijn in het geheel 493 stallen aangetast, bevattende in het geheel 8627 runderen en varkens.

In drie gemeenten van het arrondissement Verviers telt men te samen 4000 zieke dieren.

Een gevolg van dezen toestand is reene aanzienlijke prijsverhooging van de boter, die reeds van 2 fr. 50 tot 5 fr. de kilo is geklommen.

De groote landbouwwedstrijd van Battice, die morgen moest plaats hebben, alsook de meeste vee- en jaarmarkten, zijn opgeschorst.

Het Gesticht der Witte Paters te Mechelen.

Sedert het jaar 1884, hebben de Witte Paters van Kardinaal Lavigerie een Gesticht tot stand gebracht, om jongelingen van België en Nederland te bereiden tot het apostolaat in den Belgischen Opper-Congo.

Groot is het getal van hen die in hun hart de stem hoorden van den Goddelijken Zaligmaker: « *Si vis esse perfectus.... sequere me*, indien gij wilt volmaakt zijn.... volg mij, » en mood genoeg hadden om alles te verlaten, en zich toenmaal te slachtofferen aan het uitbreiden van Gods rijk in de missiën van Midden-Afrika.

Helaas! niettegenstaande het groot getal missionarissen, die sedert het bestaan van het Gesticht der Witte Paters, naar de zendingen vertrokken zijn, en ginder in het dorre Afrika, hun leven ten pande stellen, zijn wij verplicht uit te roepen: De oogst is groot, maar het getal werklieden is klein; zend, o Heer, arbeiders! *Mitte, Domine, operarios!*

Onze missiën van Belgischen Opper-Congo breiden zich jaarlijks meer en meer uit; garsche volksstammen snakken naar het woord Gods, en naar het oogenblik, dat zij zich aan het zoete juk van het Evangelie zullen mogen onderwerpen.

Maar, hoe zal die dorst naar waarheid gelescht worden, indien de goddelijke Leer niet verkondigd wordt? En hoe zal de goddelijke Leer verkondigd worden, zoo er geene apostelen zijn om die ongelukkigen ter hulp te snellen? « *Da mihi Belgas!* zend mij Belgen! » schreef eertijds de groote Franciscus Xaverius. Die oproep wordt nog dagelijks vernieuwd door onze medebroeders, die ginder onder den last bezwijken, en, tot hunne innige smart, verplicht zijn te wachten, dat nieuwe zendelingen komen om bij nieuwe volkeren het Geloof te verkondigen.

Op het einde van September gaan 8 jongelingen, die hunne humaniora voltrokken hebben, naar ons gesticht van Bisson (bisdom van Reims) in de wijsbegeerte studeeren.

Na daar twee jaren te hebben overgebracht, gaan zij naar Maison-Carrée, bij Algiers, den proeftijd doen. Eindelijk, na zich één jaar op deugd en godsvrucht te hebben toegelegd, worden zij in ons groot Seminarie van Carthago aanveerd, om er, gedurende drie jaren, de godsgeleerdheid en de negerstalen te bestudeeren. Op die wijze worden de toekomstige missionarissen allengs aan het Afrikaansch klimaat gewend gemaakt. Eene lange ondervinding heeft geleerd, dat eene schielijke verandering van luchtgestelteuis de gezondheid krenkt, en maar al te dikwijls doodelijke gevolgen heeft. Daarom juist trachten wij de aspiranten, om zoo te zeggen trapsgewijs, aan de hitte van Midden-Afrika te gewennen.

Jongelingen, levieten, en gij bedienaars des altaars, die misschien sedert lang de stem des Heeren in U hoort klinken, U door de goddelijke genade als gedrongen gevoelt om aan die stem te beantwoorden, komt, nadert tot het altaar der opoffering, smaakt hoe zoet het is, zich voor zijnen God en zijnen evenmensch te slachtofferen! Onze Hemelsche Vader, die zich zooit in edelmoedigheid laat overtreffen, roept U toe « *qui reliquerit patrem aut matrem in nomine meo, centuplum accipiet et vitam æternam possidebit.* »

De jongelingen, die eene ware roeping gevoelen om missionaris te worden, van goede getuigschriften voorzien zijn, en bekwaam om de latijnsche klassen te volgen, kunnen zich aanbieden bij de Witte Paters van Afrika, Bruelstraat, 38, te Mechelen. Daar zullen zij nadere en breedvoerige inlichtingen bekomen, wegens de aanvaarding in het Gesticht.

M. Desmaisières,

de achtbare volksvertegenwoordiger van Tongeren, zal op **donderdag 15 September** aanstaande, dag der foor, in het lokaal der Land- en Tuinbouwmaatschappijen, in het Koffiehuis *Allée Verte*, Kielenstraat te Tongeren, van tien ure tot een, de personen ontvangen die hem verlangen te spreken.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

De achtbare Heer **Schaetzen** laat ons weten dat het niet is, gelijk het geuzenbladje het beweert, uit vrees van eene nederlaag voor de katholieke partij tijdens de aanstaande gemeentekiezingen, nederlaag die overigens niet te voorzien is, dat hij zijn ontslag gegeven heeft.

M. Schaetzen, die altoos blijken der grootste verknochtheid aan de partij gegeven heeft, is geleid geweest door persoonlijke beweegredenen, welke wij voor het oogenblik niet te beoordeelen hebben.

Wij ook, wij hebben betrouwen in de uitspraak van het kiezerskorps. Onze medeburgers kennen het programma van het godsdienstbatend liberalismus tot hetwelk onze tegenstrevers toebehooren.

Het geuzenbladje geeft daar maar al te dikwijls blijken van.

Van heden af doet het ons kennen hetgeen de liberalen zouden doen, indien de kiezingen van aanstaande jaar hun de meerderheid gaven.

Het zou de terugkomst zijn van het stelsel van dwingelandij dat onze medeburgers onophoudend sedert veertien jaren veroordeeld hebben: uitsluiting van alle catholieke leden uit de commissies der godshuizen en van het bureel van weldadigheid, afschaffing van de bewaarschool der zusters van Maria, afbreken van den wal tusschen de Maestrichtersche en de Bilterschepoorten, enz., enz.

Wij herinneren ons dat het geuzenbladje de zusters uit het hospitaal wilde doen verdwijnen en dat zijne vrienden, toen zij de meerderheid van den gemeenteraad uitmaakten, de Begijnhofkerk beloofden af te breken. Doch de kiezers lieten er hun den tijd niet om. En zoo zou het nog aanstaande jaar kunnen uitzien.

Het geuzenbladje zou goed doen de fabel van den beer en den jager te herlezen. Het zou er leeren dat men het vel van den beer niet moet verkoopen, vooraleer het beest neergeveld te hebben.

Orde der processie
van morgen Zondag.

1. Vaan van den H. Rozenkrans.—Koorjongens. — Zilveren processiekruis.
2. Weeskinderen van het Hospitaal.
3. Gemeenteschool der Jongens. — Vaandel van den H. Joan. Berchmans en andere vaandels.
4. Groote blauwe Vaan van O. L. V. Vrouw met zilveren kruis voorop.
5. Het kindje Jesus en St-Janneke. — Groep herderkens.
6. De Goede Herder. — Groep herderinnetjes.
7. De leden der Derde Orde met vaandel.
8. Stoet bruidjes met vaandels en bloemen. — Geloof, Hoop en Liefde.
9. Groote Vaan van de H. Anna.
10. Zingende kindergroep, het kindje Jesus vergezellende.
11. Groote Vaan van het H. Hart. — Vaantjes gedragen door bruidjes.
12. De Dames der Arme Kerken, en andere Dames tot geene bijzondere Congregatie behoorende.
13. Groep van jeugdige martelaressen, dragende de werktuigen harer martelie benevens leliën en palmtakken.
14. Groep maagden dragende leliën en opschriften.
15. De Zondagschool en de Congregatie van O.L. Vrouw (jongens), met de nieuwe Vaan van Tongeren, en andere vaandels.
16. Groep Aloysiusen. — H. Aloysius. — H. Joan. Berchmans. — Groep van diakens martelaren, en andere martelaren, dragende palmtakken en evangelieboeken.
17. De leden der H. Familie met Groote roode vaan en Zilveren kruis.
18. Stoet bruidjes met bloem- en wierookskorven.
19. Groep der 15 mysteriën van den H. Rozenkrans.
20. Kronen en giften van O. L. Vrouw van Tongeren, gedragen door bruidjes.
21. Stoet Engelen met gouden dalmatieken gekleed, muziekinstrumenten dragende en vergezellende het wonderbeeld van O. L. V. van Tongeren.
22. HET GEKROONDE WONDERBEELD VAN ONZE-LIEVE-VROUW VAN TONGEREN, gedragen door priesters en omgeven van Engelen, met zilveren dalmatieken gekleed en vaandels dragende.
23. Het Genootschap van St-Vincentius.
24. De Harmonie der Concordia.
25. Zangkoor en Congregatie van O. L. Vrouw met vaandel.
26. Groote Vaan van het H. Sacrament en andere vaantjes, gedragen door bruidjes.
27. Groep koorjongens met lantaarns en wierookvaten.
28. *HET ALLERHEILIGSTE SACRAMENT.*
29. Stedelijke overheden.
30. Het biddend volk.

De giften voor de tombola ingericht door de Maatschappij van Onderlingen Bijstand « **Het BURGERWELZIJN** » zullen met erkentelijkheid ontvangen worden in het lokaal der maatschappij, HONDSTRAAT, alsook bij M. Joseph DECKERS, voorzitter der Maatschappij.

DE HUT

VAN

ONKEL TOM

30ste vervolg.

Tom was in vrij groote verlegenheid, want de fatsoenen van sommige letters had hij geheel vergeten, en van die hij nog ontbonden had, wist hij niet recht welke hij gebruiken moest; en terwijl hij zoo werkte en door zijnen ijver zwaar ademhaalde, wipte Eva als een vogeltje achter hem op de leuning van zijnen stoel en bleef over zijnen schouder zitten kijken.

— O, Onkel Tom, welke grappige dingetjes maakt gij daar!

— Ik doe mijn best om aan mijne arme goede vrouw en mijne kleine kinderijes te schrijven, jonge jufvrouw Eva, zegde Tom, met den rug zijner hand zijne oogen afvagende; maar ik vrees dat het toch niet lukken zal.

— Ik wou dat ik u helpen kon, Tom. Ik heb een beetje leeren schrijven. Verleden jaar kon ik al de letters maken; maar ik vrees dat ik het meest vergeten ben!

Zoo duwde Eva haar krulkopje dicht naast zijn hoofd en de twee begonnen ernstig te beraadslagen, beiden even ijverig en omtrent even onkundig; doch met veel overleggen en beraden van ieder woord begon het opstel eindelijk toch werzenlijk naar schrift te gelijken.

— Ja, Onkel Tom, ou begint het er waarlijk mooi uit te zien, zegde Eva, er met verrukking naar turende. Wat zal uwe vrouw blij zijn en uwe arme kleine kinderen! O, het is schande dat gij ooit van hen vandaan moest. Ik denk papa eens te vragen om u weder terug te laten gaan.

— Mevrouw heeft gezegd dat zij het geld voor mij zal zenden, zoodra zij het kan bijeenkrijgen, zegde Tom, en ik verwacht ook dat zij het doen zal. Jongeheer George heeft gezegd dat hij om mij komen zou en hij heeft mij dezen dollar tot een teeken daarvan gegeven.

En Tom vertoonde den kostbaren dollar.

— O, dan zal hij zeker komen, zegde Eva. Wat ben ik blij.

— En ik wilde eenen brief zenden, weet gij, om haar te laten weten waar ik ben, en de arme Chloe te zeggen, dat ik het goed heb, omdat zij zoo schrikkelijk angstig was, de arme ziel!

— Zeg eens Tom, zegde de stem van St-Clare, die op dit oogenblik de deur inkwam.

Tom en Eva zagen beiden nu met zekeren schrik op.

— Wat is dat hier? zegde St-Clare nader komende en de lei bekijkende.

— O, dat is Tom zijn brief, zegde Eva. Ik help hem daaraan schrijven Is het al niet mooi?

— Ik wil u geen van beiden den mord ontnemen, zegde St-Clare, maar ik geloof toch haast, Tom, het zou beter zijn als gij mij een brief voor u liet schrijven. Ik wil het wel doen als ik van mijn rijtoertje tehuis kom.

— Het is van groot belang dat hij schrijft, zegde Eva, want zijne meesteres zal geld zenden om hem los te koopen, weet gij, Papa. Hij heeft mij verteld dat zij hem dit gezegd had.

St-Clare hield dit bij zich zelven voor een van die dingen, welke goedhartige eigenaars hunne slaven zeggen om hun schrik voor het verkocht worden te verminderen, zonder dat zij voornemens zijn om de aldus opgewekte hoop te verwezenlijken. Hij zegde dit echter niet en beval Tom stechts de paarden te laten voorbreggen om een rijtoertje te doen.

Dien avond werd er een behoorlijke brief voor Tom geschreven en op den post bezorgd.

Ophelia volharddde nog in haren arbeid als huishoudster; en in het geheele huishouden, van Dina af tot den kleinen jongen toe, stemden allen daarin overeen, dat jufvrouw Ophelia raar was, eene uitdrukking, waarmede de dienstboden in het Zuiden gewoon zijn aan te duiden dat hunne meerderen hun niet recht naar den zin zijn.

In den hoogsten huiselijken kring, die uit Adolf, Jane en Rosa bestond, was men het eens dat zij geene lady was, want ladies werkten nooit zooals zij deed, en dat zij volstrekt geen air had, weshalve men zich zeer verwonderde dat zij van de familie der St-Clare's zou zijn. Zelfs Marie verklaarde dat het wezenlijk vermoeiend was nicht Ophelia altijd zoo druk bezig te zien, en inderdaad was Ophelia's vlijt zoo groot, dat zij wel eenige reden gaf tot zulk eene klacht. Zij naaide en stikte voort, van den dageraad tot aan de avondschemering, met den ijver van iemand die door eene dringende noodzakelijkheid wordt aangespoord, en als dan het licht haar te flauw werd en het naaiwerk opgevouwen was, kwam het altijd gereede breiwerk te voorschijn, en ging zij weder haren gang met zooveel ijver als ooit. Het was werkelijk vermoeiend haar te zien.

TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Topsy.

Op eenen morgend toen Ophelia druk aan hare huiselijke bezigheden was, hoorde zij beneden aan den trap de stem van St-Clare die haar riep:

— Kom eens hier beneden, Nicht! Ik heb u iets te laten zien.

— Wat is het? zegde Ophelia, met haar werk in de hand afkomende.

— Ik heb iets voor u gekocht, kijk eens, zegde St-Clare, en met deze woorden duwde hij een negermeisje van acht of negen jaar naar voren.

Zij behoorde onder de zwartsten van haren stam, en hare ronde oogen, die als glazen kralen glinsterden, zwierven met snelle rusteloose blikken over alles in den omtrek rond. Haar mond, half open van verbazing over de wonderen in de woning van haren nieuwen meester, liet twee rijen schitterend witte tanden zien. Haar gekroesd haar was in een aantal korte staartjes gevlochten, die naar alle kanten uitstaken. De uitdrukking van haar gezicht was eene zonderlinge mengeling van schrancherheid en loosheid, waarover op eene allervreemdste manier als het ware een sluier van droevigen ernst en ootmoedigheid lag gespreid. Zij had niets anders aan dan een soort van hemd, van paklinnen gemaakt en zeer vuil en gescheurd, en stond daar stijf en stil, met gevouwen handen. Over het geheel was er iets zoo wonderlijks en kabouterachtigs in haar voorkomen, iets zoo heidensch, gelijk Ophelia naderhand zeide, dat deze goede jufvrouw er van schrikte, en zich naar St-Clare keerende, zegde zij:

— Maar, Augustine, waarvoor in de wereld hebt gij dat schepsel toch hier gebracht?

— Wel voor u, om het op te voeden en wat goeds van haar te maken. Ik vond haar een tamelijk koddig staaltje van het negerras. Hier, Topsy! vervolgde hij, duitende alsof hij een hond wilde waarschuwen om op te passen, laat ons een liedje van u hooren en uw dansen eens zien.

De zwarte oogen glinsterden op eene manier, die tegelijk iets koddigs en iets akeligs had. Het kleine meisje hief met eene helder, schelle stem een koddig negerliedje aan, bracht op de maat daarvan handen en voeten in beweging, draaide als een tol in het rond, klapte in de handen, liet de knieën tegen elkander slaan en perste al die wonderlijke keelklanken uit haren gorgel, die de muziek van haar geslacht onderscheiden; eindelijk deed zij een paar luchtsprongen, en met een lang aangehouden slottoon, zoo onnatuurlijk schel als een stoomfluitje, kwam ze met een bons op den vloer neer en bleef staan met gevouwen handen en een gezicht, dat eene schijnheilige ernstigheid en ootmoedigheid vertoonde, gelogenstraft door de looze blikken, die zijwaarts uit hare half dichtgeknepen oogen schoten.

Ophelia stond sprakeloos en verstijfd van verbazing.

St-Clare, onbeugend als hij was, scheen zich met hare verbijstering zeer te vermaken, en het kind wederom aansprekende, zegde hij:

— Topsy, dit is uwe nieuwe meesteres. Ik geef u nu aan haar over. Pas op, dat gij u nu wel gedraagt.

— Ja, meester, antwoordde Topsy met geheuchelden ernst, terwijl hare ondeugend spotachtige oogen flikkerden.

— Gij moet nu braaf oppassen; verstaat gij wel, Topsy?

— O ja, meester, antwoordde Topsy wederom met dien flikkerenden blik, terwijl zij hare handen nog ootmoedig gevouwen hield.

— Maar, Augustine, waar op de wereld moet dat nu voor dienen? zegde Ophelia. Uw huis is al zoo vol van die kleine plaaggeesten, dat men geen voet kan verzetten zonder op een te trappen. Als ik des morgends opsta, viod ik er een achter de deur, een ander komt met zijn zwart gezicht onder de tafel uitkijken en een derde ligt op de mat. Zij maken kuren en grimassen tusschen de leuning van den trap, en rollen in de keuken over elkander op den vloer; waartoe op de wereld brengt gij er nu nog een mede?

— Voor u om op te voeden; heb ik u dat niet gezegd? Gij houdt gedurig predicatiën over de opvoeding. Ik dacht u daarom eens een nog geheel onopgevoed negerinnetje te moeten geven, om u uwe kunst te laten beproeven en haar op te brengen gelijk het behoort.

— Ik voor mij wil haar niet hebben. Ik heb al veel meer met negers te doen, dan ik zou wenschen.

— Zoo zijt gij, Christenen! Gij wilt wel een genootschap oprichten en een armen zendeling huren om zijn geheele leven onder zulke heidenen te slijten; maar laat mij eens iemand van u zien, die er een in zijn huis wil nemen en zelf den last en de moeite hebben van hem te bekeeren. Neen, als het zoover komen zal, zijn zij te morsig en te afzichtelijk; het is te veel zorg en zoo voort.

— Augustine, gij weet wel dat ik het niet van dien kant hebb beschouwd, zegde Ophelia, blijkbaar zachter wordende. Nu ja, het zou wel wezenlijk een zendelingswerk kunnen zijn. En dit zeggende zag zij het kind aan met eenen blik, die eenigzins goustiger was.

St-Clare had de rechte snaar geraakt. Ophelia's geweten was altijd terstond wakker. Maar, vervolgde zij evenwel, ik begrijp toch waarlijk niet dat het noodig was deze nog te koopen. Er zijn er al genoeg in huis om zooveel tijd en bekwaamheid aan te besteden als ik maar heb.

— Welnu dan, nicht, antwoordde St-Clare, haar terzijde nemende, ik moet u eerst verschoonning verzoeken voor mijne ondeugende plagerijen. Gij zijt waarlijk zoo goed en braaf, dat zij volstrekt niet te pas komen. De zaak is dan, dat dit slavinnetje dan aan een paar dronken schepsels behoorde, die eene gemeene herberg houden, waar ik dagelijks voorbij moet, en dat het mij verveelde haar te hooren gillen als zij haar afrosten. Zij zag er ook schrander en geestig uit, alsof er wel iets van haar gemaakt zou kunnen worden, en zoo kocht ik haar en geef haar nu aan u. Beproef haar nu eens eene goede orthodoxe Nieuw Engelsche opvoeding te geven en zie wat gij zoo van haar maken zult. Gij weet wel, ik heb voor zoo iets geen talent, maar ik zou het u goarne eens zien beproeven.

— Welnu, ik zal doen wat ik kan, zegde Ophelia, en daarop naderde zij haar nieuw pleegkind, ongeveer gelijk men zich verbeelden kan dat iemand eens eene zwarte spin zou naderen, waarmede hij een welwillend oogmerk had.

— Zij is schrikkelijk morsig en half naakt, zegde zij.

— Welnu, breng haar naar beneden en laten zij haar daar schoonmaken en aankleeden.

Ophelia bracht haar dus naar de keuken.

— Ik begrijp niet waarom meester nog meer negers noodig heeft, zegde Dina, het nieuw koopje lang niet vriendelijk aanziende. Ik wil haar niet in den weg hebben; dat weet ik wel.

— En laat zij mij ook maar uit den weg blijven, zegde Jane en Rosa met diepe minachting. Om wat reden in de wereld meester nog meer van die gemeene negers noodig heeft, kan ik niet zien.

— Loopt heen! Niet meer negers dan gij zelve zijt, miss Rosa, zegde Dina hierop, die in dit laatste gezegde iets beleedigends voor haar zelve vord. Gij twee schijnt u zelven voor blanken te houden. Gij zijt niemendal, niet zwart en niet blank. Ik ben liever een van beiden.

Ophelia zag wel dat er niemand was die voor het reinigen en kleeden van het nieuw koopje zou willen zorgen, zij was dus genoodzaakt dit zelve te doen, met eenige zeer onwillige en onvriendelijke hulp van Jane.

Het zou niet voegen, beschaafde ooren de bijzonderheden van het eerste toilet der mishandelde en verwaarloosde kleine te laten hooren. Duizenden van menschelijke wezens moeten in deze wereld leven en sterven in een staat, waarvan de beschrijving alleen de zenuwen hunner medestervelingen te grooten schok zou geven. Miss Ophelia bezat eene goede portie bruikbare zelfverloochening, en verrichtte al het walgelijke harer taak met heldhaftige zorgvuldigheid, dit moet men ook zeggen, met geene groote vriendelijkheid, want lijdzame volharding was het uiterste, waartoe haar plichtbesef haar brengen kon. Toen zij echter op den rug van het kind groote striemen en vereelte plekken zag, onuitwischbare trekenen van het stelsel waaronder het tot dusverre was opgegroeid, werd haar hart week in haar binnenste.

(Wordt voortgezet.)